

Kaia Maripuu

Zorro, Suusi ja putukad

Lõbusad jutukesed häälikute R ja S
kinnistamiseks igapäevakõnes

2023

Toimetanud Ele Jaagusoo
Illustreerinud Tormi Tobreluts
Kujundanud Alar Kitsik

Autoriõigus: OÜ Atlex ja autor, 2023

Kõik õigused kaitstud. Igasugune autoriõigusega kaitstud materjali ebaseaduslik paljundamine ja levitamine toob kaasa seaduses ettenähtud vastutuse.

ISBN: 978-9916-620-25-0

atlex

OÜ Atlex
Kivi 23
51009 Tartu
Tel 734 9099
Faks 734 8915
atlex@atlex.ee
www.atlex.ee

SAATEKS

Olen logopeedina töötanud juba palju aastaid ja märganud, et mitmed lastel juba eelnevalt selgeks õpitud oskused vajavad jätkuvat kinnistamist. Raamatus olevad jutukesed toetavad 4–9-aastaste (aga vahel ka kolme- ning isegi üle kümneaastaste) laste hääldeoskuse kinnistamist, sõnavara laiendamist, loova mõtlemise arendamist, grammatilise võimekuse arendamist, lauseloome oskuse täiendamist ja funktsionaalse lugemisoskuse arendamist.

Käesoleva raamatu jutukesed on koostatud laste jaoks, kellel on häälikud R ja S seatud ja automatiseeritud, aga ei ole veel õigesti kinnistunud vabas igapäevases kõnes. Häälikud R ja S võivad vahel olla problemaatilised ka veel vanuses 9–11 aastat.

Raamatu juttude lugemisel ja nende üle arutlemisel kinnistub häälikute R ja S hääldamine. Jutukeste abil laieneb nii sõnavara kui ka arenevad grammatilised oskused, kasutamaks saavat käänat (kelleks, milleks?) ja olevat käänat (kellena, millena?).

Kui laps on noorem, saab lapsevanem lapsele ise juttu lugeda ja seejärel koos toimunu üle arutleda. Lapsevanem võib sõnu ka aeglaselt ette hääldada, lastes lapsel sõnu kokku hääldada, et siis lõpuks kogu lause kokku saada.

Pilte vaadates tasub arutleda, mis juhtus. See aitab kinnistada lapse hääldeoskust ning parandada sõnavara, lauseloomet ning grammatilisi oskusi.

Hääliku R kinnistamiseks on jutud „Jutt rohutirtsust ja röövikust“ ja „Perekoer Zorro soovid“. Hääliku S kinnistamiseks on aga muinasjutuline jutuke „Siil Suusi soovid“.

Kuna raamatutekstid on läbiva suurtähega, siis on lapsel võimalik eelnevalt välja otsida enda jaoks keerulised häälikud ja märkida ära tähed (R või S). 6–7-aastaseks saanud laps saab iseseisvalt kokku veerida sõnu ning püüda jätta meelde lauseid. Liitsõnad on märgitud sidekriipsuga, hõlbustamaks lugemist ja mõistmist. Soovitav on lasta lapsel mõtiskleda pärast sõna, väljendi või lause veerimist selle sisu üle ning otsida vastavaid asju või olendeid raamatupiltidelt. Jutukestes on kasutatud ka selliseid väljendeid, nagu „ei olnud mokka mööda“, „jätsid ta külmaks“ jt. Need oleks vaja kindlasti koos lapsevanemaga läbi arutada.

Soovin vahvat lugemist-harjutamist!

Kaia Maripuu

SIIL SUUSI SOOVID

SIIL SUUSI ELAS ROHELISES SIIDISES SAMBLAS. TEMA PESA OLIV ALMISTATUD KASE-LEHTEDEST JA PUU-OKSTEST.

SAMBLAS SIBLIDA JA SELILI OLLA OLIV MÖNUS. SIILIKE MAITSES MUSTIKAID JA SÕI SEENI. AGA SIIS TUNDIS TA, ET SIILINA SIBADA ON IGAV. TAHAKS TEHA UUSI TEIST-SUGUSEID ASJU.

SAJUSEL HOMMIKUL SIIRDUS SIILIKE SISALIKUST SÕBRALE SIIVILE KÜLLA.

